

— var en vis Uvillie mod denne Udstykning; man gik overhovedet nødtigt til den, og naar man endelig gik til den, fulgte man ikke Lovens Regler, idet man lod for meget Areal blive ved Præstegaardene. Jeg tør ikke udtale mig om, hvorvidt noget saadant er Tilfældet eller ikke, men jeg tør sige til den højtærede Kirkeminister, at efterhaanden som denne Præstegaardsudstyknings skrider frem her, opstaar der en ikke ringe Misfornøjelse, og det gør der ud fra den Betragtning, at det er en næsten haarrejsende Økonomi, her udvises. Jeg kender Eksempel paa en Præstegaardsudstyknings, hvor de to Trediedele af Gaardens bedste Jord blev afstaaet, og ca. 20 Tdr. Land blev tilbage, men samtidig skal der kostes 10 000 Kr. paa Præstegaardsbygningerne for at bringe dem ned i Overensstemmelse hermed. Dette Eksempel er ikke helt isoleret, jeg kunde nævne flere, og jeg kan forsikre den højtærede Kirkeminister, at der er Uvillie mod dette, for det er Økonomi-ødelæggelse, der her er Tale om. Men lad nu det gaa, man kan sige: det Offer vil man bringe, og jeg skal ikke rette nogen Kritik; jeg vil blot konstatere, at saaledes er det, der er Steder, hvor der er stor Harmerover. Men jeg tror, man skulde have stillet det saaledes, at Præstegaardsjorderne skulde have været udstykket til Bunds, helt. Befolkningen kommer mere og mere til at indse, at det var den rigtige Vej at gaa, og at det var en økonomisk Vej at gaa. Den vil ikke alene være mere økonomisk forsvarlig i selve Udstykningsøjeblikket, men jeg tror ogsaa at turde spaa den højtærede Kirkeminister, at vi vil i Fremtiden komme til at faa ikke ganske faa Besværligheder med disse smaa Præstegaarde. Det glæder mig, at den højtærede Kirkeminister nikker og allerede har Forstaaelsen heraf, for jeg skal forsikre ham, at det vil komme.

Der staar i Loven, at man kan baade forpagte disse Præstegaardsjorder ud, og man kan overlade dem til Præstens Drift. Nu lige til at begynde med bliver de gennemgaaende forpagtet ud — saaledes er det i alt Fald paa min Egn, men det kan være, det er anderledes paa andre Egne — men naar man forpagter dem ud, kan jeg ikke se rettere, end at Interessen i at beholde dem bliver endnu mindre. Men Menighedsraadene ser allerede godt, hvilke Vanskeligheder de kan faa, i det Øjeblik der kommer et evindeligt Skifte ved, at disse Jorder til Tider er forpagtet ud, medens til andre Tider Præsten selv overtager dem. Dette Skifte i Drift kan volde det største Besvær i

Sognet og for Menighedsraadets Ledelse af Sognets kirkelige Anliggender. Og saa er der jo en Bestemmelse i Menighedsloven om, at saafremt der bliver Underskud i Indtægterne ved det Beløb, som Præstegaardsjorden bliver anslaaet til, skal dette Underskud lignedes paa Sognets til Folkekirken hørende Medlemmer. Jeg tror ikke, der er mange Menighedsraad, der ønsker at komme til at foretage en saadan Ligning. Jeg vil ogsaa gerne sige til den højtærede Kirkeminister — det er et Forhold, der i nogen Grad gør sig gældende paa min Egn — at denne Ligning kan komme til at ramme usædvanlig haardt i Sogne, hvor der er stor Sognebaandsløsning, idet man jo, her ved Ligningen skal holde sig til Sognemenighedsmedlemmer og ikke maa ligne paa f. Eks. Valgmenigheds- eller Frimenighedsmedlemmerne.

Jeg har ogsaa hørt anket over et andet Forhold her, som jeg gerne vil henlede den højtærede Kirkeministers Opmærksomhed paa, og som jeg tror, det kunde have nogen Interesse at høre en Udtalelse fra ham om. Der er jo almindelig Valgret i Sognene til Menighedsraadene, baade for Sognemenighedsmedlemmer og for Valgmenighedsmedlemmer — de hører jo begge til Folkekirken. Men det kan ske i visse Egne, at Valgmenighedsmedlemmerne kan blive Flertal, i alt Fald blive Halvdelen. I alle Tilfælde kan disse Valgmenighedsmedlemmer i mange Menighedsraad og ved mange vigtige Afstemninger blive afgørende for Udfaldet af Vedtagelsen, og naar det er Vedtagelser, der udelukkende drejer sig om økonomiske Spørgsmaal, saa kan de faa et overordentligt uheldigt Skær over sig. Jeg har ingen Anker at rejse i den Anledning, men det kunde jo tænkes, at Valgmenighedsmedlemmerne kunde træffe en Afgørelse, der gik i Retning af store Byrder for Sognemenigheden. Hvis man vil sætte dette Forhold paa Spidsen, kan det endog saa føre saa langt ud, at Valgmenighedsmedlemmerne kunde i alt for høj Grad byrde Sognemenigheden økonomisk. Det er et noget uheldigt Forhold, og jeg ved, at man ængstes for det i ikke faa Sogne, hvor Befolkningen er stærkt delt mellem Sognemenighed og Valgmenighed.

Der har af mange Medlemmer været talt om Forholdet mellem de politiske Partier efter Valget. Jeg skal ikke udbrede mig stærkt herom, men kunde dog have Lyst til paa Foranledning af det ærede Medlem Hr. Korsgaard at sige et Par Ord derom. Jeg maa tilstaa, at jeg forstaaer udmærket godt, at Oppositionspartierne maa